

SPØR EN UNGDOM!

**Hvordan få til god ungdomsrådsmedvirkning
i kommunen?**

**«Vi ungdom vet best om hvordan det er
å være ungdom i dag.**

**Vi har forskjellige historier og opplevelser
som bidrar til at vi har ulike synspunkt på ulike saker.
Spør oss! Snakk med oss, ikke om oss!»**

5 PUNKTER FOR GOD UNGDOMSRÅDS- MEDVIRKNING

-
- 1 **OPPLÆRING**
 - 2 **INVITERE INN**
 - 3 **FORSTÅELIG INFORMASJON**
 - 4 **PÅ LIK LINJE**
 - 5 **MØTE-OG TALERETT**

1: OPPLÆRING AV UNGDOMSRÅD OG UNGDOMSRÅDSKOORDINATOR

- UNGDOMSRÅDENE TRENGER EN ENGASJERT OG KOMPETENT KOORDINATOR SOM ER BINDELEDDET MELLOM UNGDOMSRÅDET OG KOMMUNEN
- BÅDE UNGDOMSRÅDENE OG KOORDINATORENE MÅ FÅ GOD OPPLÆRING

TID

- Ungdomsrådskoordinator må være en fast person som tar ungdommene på alvor, og som får tid og ressurser til å jobbe sammen med ungdommene

"VAKTBIKKJE"

- Ungdomsrådskoordinator må passe på:
- at ungdomsrådet får tilsendt saker
 - at ungdommene får møteinnkallelser
 - utfordre politikere og saksbehandlere til å komme på møtene
 - at politiske representanter som møter ungdomsrådet ikke bruker dem for å fremme egne saker

KONTINUITET

- Kommunen må passe på at det alltid er en person som har og tar ansvaret for å følge opp ungdomsrådet
- Hvis koordinator skal slutte må en ny person på plass så tidlig som mulig,
- Kommunen må passe på at det blir en god overlapp og at det ikke går ut over arbeidet til ungdomsrådet

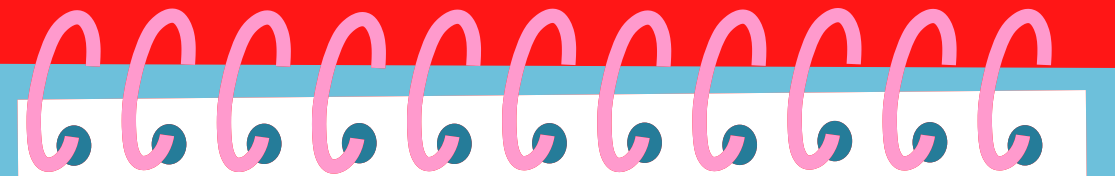
SYSTEM

- Ungdomsråd og ungdomsrådskoordinator må få god opplæring i hvordan kommunen fungerer, både politisk og administrativt
- Kommunen må passe på å ha et system for at opplæring skjer jevnlig

SAMARBEID

- Kommunene bør samarbeide om opplæring av ungdomsråd og ungdomsrådskoordinator, for eksempel regionalt
- Generelt over trengs regionale samarbeid og regionale møteplasser, både for ungdomsrådscoordinatorer og ungdomsråd
- Nettverket som er etablert for alle ungdomsrådscoordinatorer i Troms og Finnmark må fortsette

Hvordan jobber vi med dette idag i min kommune?

A large, empty white rectangular area for writing, framed by a light blue border.

Hva vil vi gjøre bedre?

A large, empty white rectangular area for writing, framed by a light blue border.

Hvordan følger vi opp?

A large, empty white rectangular area for writing, framed by a light blue border.

2: INVITERE UNN UNGDOMSRÅDENE

KOMMUNER, FYLKET OG ANDRE ORGANISASJONER
BURDE INVITERE INN UNGDOMSRÅDET FOR Å FÅ INNSPILL I ULIKE SAKER

KJENNSKAP

- Alle må kjenne til ungdomsrådet og hva det betyr at de er et medvirkningsråd,

KONTAKT

- Ungdomsrådet må være en del av organisasjonskartet til kommunen,
- kontaktinfo til ungdomsrådet må ligge tilgjengelig på kommunens nettside
- Ta tidlig kontakt med ungdomsrådet i saker som angår ungdom

MØTER

- Ungdomsrådene må inviteres med på møter og arrangementer som angår ungdom i kommunen, både som deltagere og arrangører
- Ungdomsrådene må inviteres med i ulike prosesser kommunen har på saker og tema som angår ungdom
- Det er ofte lettere at saksbehandlerne og andre kommer til ungdommens møte enn at alle ungdommene kommer til deres møter

OVERSIKT

- Ungdomsrådene må få vite hvem som sitter i de ulike utvalgene i kommunen, og hvordan de fungerer
- Medlemmene i ungdomsrådet kan fordele ansvar mellom medlemmene for å følge med på hva som skjer i utvalgene og formannskapet

SPØR

- Ungdomsrådene selv burde få være med og bestemme hvilke saker som er relevant for dem
- Spør ungdommene hva de er opptatt av, ikke bare tro du vet det
- Husk at ungdomsrådene også jobber med egne saker og arrangementer, og at de gjør dette i tillegg til skole og andre aktiviteter
- Ungdomsrådet trenger ikke mene noe om alle sider av en sak, men voksne må spørre dem om hva de vil mene noe om

Hvordan jobber vi med dette idag i min kommune?

Hva vil vi gjøre bedre?

Hvordan følger vi opp?

3: GI FORSTÅELIG INFORMASJON TIL UNGDOMSRÅDENE

INFORMASJONEN SOM UNGDOMSRÅDENE TRENGER FOR Å GI INNSPILL PÅ ULIKE SAKER MÅ VÆRE I KLART SPRÅK SLIK AT ALLE I UNGDOMSRÅDET FORSTÅR HVA SAKEN HANDLER OM

VEILEDNING

- Hvis det er vanskelige saker, må ungdomsrådene få tilbud om veiledning
- Ungdomsrådene selv må bestemme hvilke saker de syns er vanskelige og ønsker veiledning på

FORBEREDE

- Det kan være nyttig for ungdomsrådsadministrator å ha eget møte med leder og nestleder av ungdomsrådet om sakene til ungdomsrådet, for å passe på at disse er forståelig og sile ut det som ikke er relevant

OPPSUMMERE

- Saker blir vanskelige hvis de er for lange. Da er det viktig at ungdomsrådene enten får en kortere oppsummering, eller at de får en god orientering i stedet

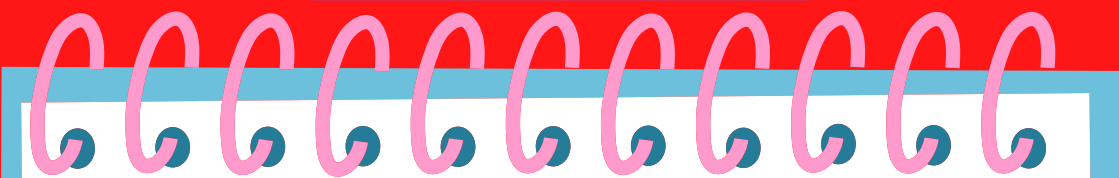
DELTA

- Saksbehandlere har en nøkkelrolle og bør komme på ungdomsrådsmøtene selv, Da må de også legge opp sakene på en forståelig måte

INFORMASJON

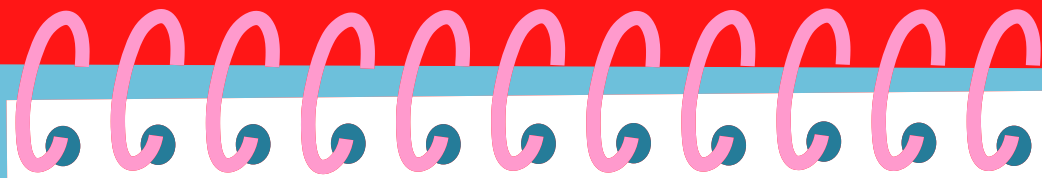
- Ungdomsrådene må få god informasjon om saker for å kunne gjøre seg opp egne meninger

Hvordan jobber vi med dette idag i min kommune?

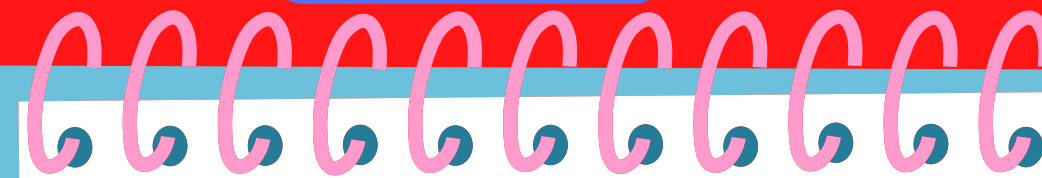
A large, empty white rectangular area for writing, framed by a light blue border.

Hva vil vi gjøre bedre?

A large, empty white rectangular area for writing, framed by a light blue border.

Hvordan følger vi opp?

A large, empty white rectangular area for writing, framed by a light blue border.

4: BEHANDLE UNGDOMSRÅDENE PÅ LIK LINJE MED ANDRE RÅD OG UTVALG

UNGDOMSRÅDENE MÅ BEHANDLES PÅ LIK LINJE MED ANDRE RÅD OG UTVALG, OG MED RESPEKT FOR EGEN TID, KOMPETANSE OG ERFARINGENER

MØTEGODTGJØRELSE

- Ungdomsrådene må få møtegodtgjørelse som viser at kommunen ser at de gjør et viktig arbeid på lik linje med andre råd og utvalg

ORGANISERING

- Det trengs gode planer og rutiner for organisering av ungdomsrådsarbeid.
- Ungdomsrådene trenger systemer og rutiner på lik linje som for de andre politiske rådene og utvalgene.
- Disse systemene og rutinene fins, de bør også brukes for ungdomsråd

OPPFØLGING

- Ungdomsrådene må inviteres med så tidlig som mulig i saksgangen, og de må inkluderes hele veien.
- Ungdomsrådene må få informasjon om hvordan innspillene de gir følges opp

SYNLIG

- Ungdomsrådsmøtene bør være oppgitt i møtekalenderen til kommunen

RESPEKT

- Husk at ungdommene i ungdomsrådene er folkevalgte og skal behandles som det

Hvordan jobber vi med dette idag i min kommune?

Hva vil vi gjøre bedre?

Hvordan følger vi opp?

5: UNGDOMSRÅDENE BØR HA MØTE- OG TALERETT I KOMMUNESTYRET

UNGDOMSRÅDENE MÅ INVITERES INN DER AVGJØRELSENE TAS OG DET MÅ LEGGES TIL RETTE FOR AT DERES MENINGER KOMMER FREM

SAKER

- Ungdomsrådet bør få fast info om sakene som skal opp i kommunestyret».

OPPLÆRING

- Ungdomsrådene må få opplæring i hva et kommunestyre er og hvordan det fungerer
- Ungdomsrådene må få øve på å presentere saker og holde innlegg for å bli trygge på å gjøre dette i store forsamlinger som et kommunestyre

FORBEREDE

- Ungdomsrådene vil ha hjelp til å forstå sakspapirene til kommunestyremøtene og hvilke saker som er relevante for dem

RELEVANS

- Ungdommene trenger ikke delta på hele kommunestyremøtet, men på deler som er relevante for dem
- Deltagelsen kan også organiseres, som for eksempel et punkt på programmet hvor ungdommene får tid til å snakke om det de er opptatt av

SPØR!

- De som sitter i kommunestyret kan spørre om ungdommenes meninger
- Inkluder ungdommene som deltar, etterlys ungdommene om de ikke deltar på relevante saker
- Ungdomsrådene kan lage en årsrapport som kan presenteres for kommunestyret på tampen av hvert år

Hvordan jobber vi med dette idag i min kommune?

Hva vil vi gjøre bedre?

Hvordan følger vi opp?

**E-UNG: ALT DU TRENGER
Å VITE OM
UNGDOMSRÅD**

**BUFDIR: UNGDOMSRÅD
- EIN RETTLEIAR**

**NOEN
RESSURSER OM
UNGDOMSRÅD**

**NORDAVIND UTVIKLING:
UNGDOMSMEDVIRKNING
I PRAKSIS**

HAMMERFESTMODELLEN:

Dette heftet er laget av Statsforvalteren i Troms og Finnmark i samarbeid med Ungdommens Fylkesråd i Troms og Finnmark (UFR) og "Snakk for dæ sjøl" til Statsforvalterens Vintermøte 2023.

Innholdet i heftet er laget etter innspill fra ungdomsrådene og ungdomsrådskoordinatornettverket i fylket til Vintermøtet 2022 og 2023.

Les mer om oss og dette her:

Snakk for dæ sjøl

UFR

Spør en ungdom!

